

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

*Факультет № 6
кафедра соціології та психології*

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ВИПУСКНИХ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ**

освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

053 Психологія (практична психологія)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. №7

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та психології (протокол від 15.08.2023 № 8)

Розробники:

1. Завідувач кафедри соціології та психології, доктор психологічних наук, Євдокімова О.О.
2. Доцент кафедри соціології та психології, кандидат психологічних наук Маннапова К.Р.
3. Доцент кафедри соціології та психології, кандидат психологічних наук, доцент Шиліна А.А.

Рецензенти:

1. Начальник науково-дослідної лабораторії морально-психологічного супроводження службово-бойової діяльності Національної гвардії України науково-дослідного центру службово-бойової діяльності Національної гвардії України, доктор психологічних наук Колесніченко О.С.
2. Доцент кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент Греса Н.В.

1. Загальні методичні рекомендації

Виконання і оформлення випускної кваліфікаційної роботи - один з важливих і перспективних видів дослідницької діяльності на етапі підготовки фахівця-психолога у Харківському національному університеті внутрішніх справ. У творчій взаємодії здобувача вищої освіти і викладача формується особистість майбутнього психолога, розвивається вміння вирішувати актуальні психологічні проблеми, самостійно орієнтуватися в науковій психологічній літературі, успішно застосовувати на практиці теоретичні знання.

Виконання кваліфікаційної роботи передбачено навчальним планом, та є обов'язковим для кожного здобувача вищої освіти. В результаті виконання кваліфікаційної (дипломної) роботи студент повинен показати вміння вести дослідницьку діяльність. Базовою основою формування фундаментальних навичок такої діяльності є написання випускної кваліфікаційної роботи. Виконання цієї роботи являє собою один з видів самостійної навчальної та водночас науково-дослідної роботи здобувачів, що покликана засвідчити якість набутих знань та вмінь використовувати їх при опрацюванні теоретичних і конкретних практичних питань.

Виконання випускних кваліфікаційних робіт здобувачами, які навчаються за спеціальністю 053 «Психологія» спрямовано на формування наступних компетентностей:

Програмні компетентності, які формуються при написанні кваліфікаційних робіт:			
Інтегральна компетентність	І. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.		
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	
	ЗК-3	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	
	ЗК-4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
	ЗК-5	Здатність бути критичним і самокритичним	
	ЗК-6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	
	ЗК-7	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	
Спеціальні (фахові,	СК-1	Здатність оперувати категоріально-	

предметні) компетентності (СК)		понятійним апаратом психології.
	СК-3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
	СК-4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
	СК-5	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
	СК-6	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
	СК-7	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації
	СК-12	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є: розширення, закріплення та систематизація теоретичних знань у галузі психологічних дисциплін; формування здібності добирати, аналізувати та узагальнювати отримані теоретичні та емпіричні дані; оволодіння уміннями та навичками організації дослідницької діяльності, методами та прийомами побудови психологічного дослідження.

В процесі роботи над випускною кваліфікаційною роботою, реалізуються наступні **завдання**: засвоєння навичок правильної постановки проблеми та обґрунтування її актуальності; формулювання мети і завдань, побудови логічного плану й оптимальної структури дослідження; роботи з джерелами інформації, аналізу та оцінки різних аспектів об'єкту дослідження; обґрунтування власних узагальнень, висновків і пропозицій.

Обов'язковою складовою написання випускної кваліфікаційної роботи є **апробація результатів дослідження** шляхом участі в конференції та публікації тез доповідей, що відповідають темі випускної кваліфікаційної роботи.

Кафедра щороку до 1 жовтня формулює орієнтовний перелік тем кваліфікаційних бакалаврських робіт, проте студент має право запропонувати і власну тематику, обґрунтувавши її доцільність. Теми кваліфікаційних робіт затверджуються на засіданні кафедри до 15 листопада. Науковий керівник призначається за бажанням студента або за рішенням кафедри. Тему студенти обирають самостійно, керуючись переліком, який наведено у рекомендованій тематиці, або власними науковими інтересами. Обираючи

тему кваліфікаційної роботи, студентам необхідно враховувати відповідність її спрямованості своїм науковим і практичним інтересам, розробкам, що вже мають, можливостям збирання первинної інформації тощо. Обираючи тему, слід враховувати її актуальність та новизну, можливість проведення запланованих досліджень у конкретних реальних умовах за час, відведений на виконання роботи. Обрання теми визначається насамперед тим, чи може автор організувати дослідження: проаналізувати літературу з обраної проблеми, підібрати методики, знайти потрібну кількість досліджуваних і мотивувати їх. Необхідно ретельно проаналізувати, що потрібно для дослідження за обраною темою, та чи реально виконати роботу в запланований термін. Непродуманість часових можливостей та можливостей пошуку досліджуваних часто є перешкодою для своєчасного виконання дипломної роботи. Під час виконання кваліфікаційної роботи студента консультує керівник. Крім того, студент у випадку необхідності може користуватись консультаціями інших викладачів як випускаючої кафедри, так і інших кафедр університету.

Формулювання теми повинно бути конкретним. Назва має бути інформативною, лаконічною, відбивати сутність досліджуваної проблеми, містити об'єкт і предмет дослідження, вказувати на мету та завершеність досліджень та **містити не більше 10-12 слів**. Не бажано формулювати в назві «Деякі питання...», «Дослідження деяких аспектів...», «До питання....». Надмірно узагальнені формулювання не відображають змісту проблеми. **Слід уникати скорочень**.

Після вибору теми кваліфікаційної роботи, узгодження її з керівником та затвердження на засіданні кафедри, здобувач вищої освіти має скласти план роботи.

План випускної кваліфікаційної роботи складається здобувачем вищої освіти самостійно на основі ознайомлення з літературними джерелами щодо обраної теми. Планом передбачається:

- вступ;
- 3-4 ключових, взаємопов'язаних, розміщених у логічній послідовності параграфи, в яких має бути розкрита сутність обраної теми;
- висновки.

Складений здобувачем вищої освіти план обговорюється з науковим керівником, який його коригує (якщо у цьому є необхідність) та затверджує. Наступним кроком у виконанні кваліфікаційної роботи має бути добір та вивчення літератури. Пошук літератури повинен охоплювати як літературу попередніх років, так і публікації періодичних видань останніх років. Пошук у мережі Інтернет дає змогу отримати найновішу інформацію про стан вивченості проблеми та про головні напрямки сучасних досліджень. Під час пошуку й аналізу літературних джерел слід заздалегідь подумати про підготовку бібліографії та про коректність посилань у процесі написання роботи. Тому, роблячи виписки, слід зазначати дані про літературні джерела. Доцільно із самого початку готувати список використаних джерел згідно з вимогами до його оформлення, записуючи прізвище автора, назву книги, рік

видання та сторінку: це полегшує процес написання й оформлення роботи і гарантує коректність посилань. На стадії добору літератури здобувач складає бібліографію, у чому йому своїми рекомендаціями надає допомогу науковий керівник. Значно прискорить процес добору літератури використання алфавітних та систематичних каталогів, реферативних журналів, бібліографічних довідників та інших інформаційних джерел інформації, що надаються бібліотекою. Поглиблене вивчення підібраної літератури доцільно починати з розгляду найновіших публікацій, оскільки в них висвітлюються останні досягнення в галузі теорії та практики.

У списку використаної літератури рекомендується не більше 50% вітчизняних джерел, інші – зарубіжні виключно із БД Web of Science чи Scopus. При узагальненні літературних даних бажано посилатися на роботи, опубліковані протягом останніх 10 років. Перед тим, як формувати текст, здобувач аналізує кількісно та якісно роботи на момент написання тексту є у WOS чи Scopus з проблеми, включаючи надання інформації про кількість джерел за кожним її типом (монографії, статті, тези тощо). Після цього робиться якісний аналіз джерел, на основі якого здобувач виділяє в тексті роботи основні тенденції або напрями у пізнанні явища, що вивчається.

Для пошуку необхідної інформації у мережі Internet доцільно використовувати пошукову систему Google Академія (Google Scholar), яка уявляє собою вільну доступну пошукову систему, котра індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. Індекс Google Scholar включає в себе більшість рецензованих онлайн-журналів Європи та Америки найбільших наукових видавництв.

Для проведення простого пошуку в Google Академії (<http://scholar.google.com>) достатньо ввести пошуковий запит і натиснути кнопку пошуку. Google Академія оцінює повний текст статті, автора, видання, в якому було опубліковано статтю, кількість цитувань статті в академічній літературі і відображає найбільш релевантні записи на першій сторінці результатів пошуку. Google Академія дозволяє упорядковувати, чи відфільтрувати результати пошуку за датою (можливість вибрати необхідні дати задається у лівій частині інтерфейсу), створити сповіщення, вилучати з результатів пошуку патенти, або цитати.

За допомогою «Розширеного пошуку» можливо автоматично звузити результати пошуку по конкретних журналах або статтях. Найбільш значущі результати пошуку за ключовими словами будуть перераховані по-перше, в порядку рейтингу автора, кількості посилань, які пов'язані з нею і їх ставлення до іншої наукової літератури, і також рейтингу публікацій журналу, в якому вона надрукована.

Зібраний на попередньому етапі матеріал класифікується, систематизується та опрацьовується відповідно до послідовності пунктів плану курсової роботи; у разі необхідності підбирається додаткова інформація. До дипломної роботи слід включати лише ретельно підібрані та цілеспрямовано опрацьовані матеріали. На цьому ж етапі проводиться емпіричне дослідження, проводиться обробка та інтерпретація отриманих

результатів, підбираються ілюстрації (схеми, графіки, таблиці), формулюються висновки та здійснюється редагування. У процесі редагування поліпшується стиль викладення матеріалу, переробляються окремі частини тексту, вдосконалюється формулювання фраз, перевіряються орфографія та пунктуація тощо.

Виконана кваліфікаційна робота згідно з графіком навчального процесу здається студентами на кафедрі. Після реєстрації випускна кваліфікаційна робота передається науковому керівникові для перевірки та рецензування. У відгуку наукового керівника відмічаються позитивні сторони та недоліки роботи, робиться висновок про можливість допуску роботи до захисту.

У випадку невиконання чи несвоєчасного подання випускної кваліфікаційної роботи на кафедрі студент не допускається до захисту.

Кваліфікаційні роботи перевіряються на плагіат. У разі виявлення плагіату чи фальсифікації результатів дослідження випускна кваліфікаційна робота не допускається до захисту і не зраховується.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи оцінює її, спираючись на наступну схему:

Оформлення роботи. Оцінюється ступінь відповідності оформлення дипломної роботи встановленим університетом вимогам (обсяг та структура роботи, оформлення титульного листа, рисунків, таблиць, посилань, списку літератури тощо).

Своєчасність подання окремих елементів роботи керівнику. Оцінюється своєчасне подання керівнику першого, другого, третього розділу та роботи в цілому.

Теоретичні та аналітичні аспекти роботи. Оцінюються масштаби представлення в роботі сучасних досліджень даної проблематики, критичність аналізу публікацій та підходів, представлених в літературі та інших інформаційних джерелах, наявність фактичного матеріалу, в тому числі первинного, зібраного студентом, доцільність його використання, ступінь новизни фактичного матеріалу, що використовується в кваліфікаційній роботі, відповідність проведеного аналізу обраній темі.

Дослідницькі аспекти роботи. Оцінюється емпіричне дослідження, проведене студентом, статистичний аналіз отриманих даних, наявність та ступінь обґрунтованості рекомендацій та пропозицій, що викладені в роботі та відображають власний погляд студента.

Попередній захист. Попередній захист організовується кафедрою не пізніше, ніж за 4 тижні до захисту. Під час попереднього захисту комісія з викладачів кафедри в ході співбесіди оцінює ступінь самостійності виконання кваліфікаційної роботи студентом, розуміння ним теоретичних та практичних аспектів обраної теми.

Кваліфікаційна робота, рівень виконання якої оцінюється керівником як незадовільний, спеціально розглядається на засіданні кафедри. Завізований керівником напряму протокол засідання кафедри подається декану факультету для прийняття остаточного рішення. Студент знайомиться з цим рішенням до засідання ЕК.

Після оцінки наукового керівника випускна кваліфікаційна робота направляється на рецензування кандидату чи доктору психологічних наук, який працює у зовнішній організації. Здобувачі, які не пройшли попередній захист, до захисту дипломної роботи не допускаються.

Захист випускної роботи відбувається прилюдно на відкритому засіданні екзаменаційної комісії у терміни, визначені навчальними планами і згідно з графіком, який затверджується ректором Харківського національного університету внутрішніх справ.

До захисту роботи здобувач вищої освіти повинен підготувати доповідь, розраховану на 7-10 хвилин, а також ілюстративний матеріал для членів екзаменаційної комісії. У доповіді висвітлюється актуальність, мета і завдання кваліфікаційної роботи, коротко характеризує основний зміст роботи, методику і результати проведених досліджень, оголошує висновки та пропозиції. Під час захисту доповідь не рекомендується читати, бажано вільно висловлювати думку з мінімальною опорою на друкований текст.

Оцінювання рівня якості підготовки студента, який здобуває освітній ступінь бакалавра, здійснюють члени екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання.

Критерії оцінювання випускної кваліфікаційної роботи:

«Відмінно» (100 балів – «А»)	Робота бездоганна з погляду змістового наповнення і оформлення; має практичне значення і/або містить елементи наукової новизни; вдало підібрано та обґрунтовано методики емпіричної частини; результати дослідження проаналізовано з використанням методів математичної статистики; доповідь логічна, стисла, викладена вільно, риторично піднесено; відгук і рецензія позитивні; відповіді на запитання членів комісії повні та чіткі.
«Добре» (80 балів – «С»)	Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки не принципового характеру: в теоретичній частині поверхово проаналізовано літературні джерела; елементи новизни та/або практичного значення чітко не розкрито; методики емпіричної частини не чітко відповідають меті дослідження; не в повній мірі проаналізовано результати дослідження з використанням методів математичної статистики; недостатньо використано інформаційні матеріали; доповідь логічна, проголошена вільно; відгук і рецензія в цілому позитивні; відповіді на питання членів комісії загалом правильні; робота оформлена у межах вимог.
«Задовільно» (60 балів – «Е»)	Тема роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістового характеру; нечітко сформульована мета роботи, відповідно, методики емпіричної частини

	підібрано невдало; відсутня новизна та/або практичне значення дослідження; теоретичний розділ має виражений компілятивний характер; використовуються методи математичної статистики, але відсутній їх аналіз; наявні зауваження у відгуку та рецензії; доповідь прочитана за текстом; відповіді на питання членів комісії правильні, але мають неточності; є зауваження щодо оформлення роботи.
«Незадовільно» (40 – балів – «Х»)	Нечітко сформульована мета роботи; розділи погано пов'язані між собою; відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел; аналіз виконаний поверхово, переважає описовість на шкоду системності та глибини; обґрунтування дослідження неповне; відсутня новизна та/або практичне значення дослідження; не використовуються методи математичної статистики; мають місце суттєві недоліки в оформленні роботи; негативні відгук і рецензія; доповідь прочитана за текстом; відповіді на питання членів комісії неточні або неповні. У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи бакалавра визнається незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може здобувач подати на повторний захист дипломну роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену кафедрою.
Робота до захисту не допускається	Робота подана керівнику на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням термінів, встановлених регламентом; виконана не самостійно; структура не відповідає вимогам; відсутні відгук і рецензія на роботу; зміст роботи не розкриває її теми; не переплетена, недбало оформлена.

2. Теми випускних кваліфікаційних робіт (орієнтовні)

№ з/п	Назва теми
1	Особливості ціннісно-мотиваційної сфери різних верств населення
2	Готовність до змін у структурі метакогнітивної діяльності
3	Специфіка емоційно-вольової сфери
4	Соціально-психологічна адаптація осіб різного віку
5	Особливості ціннісно-мотиваційної
6	Особливості віктимності
7	Специфіка саморегуляції

8	Особливості рефлексивності
9	Специфікатолерантності до невизначеності
10	Психологічна готовність до інноваційної діяльності
11	Специфіка особистісної зрілості
12	Особливості саморегуляції різних верств населення
13	Гендерні особливості психологічних особливостей досліджуваних
14	Специфіка мотиваційної сфери досліджуваних
15	Психологічні чинники антивітальної поведінки
16	Психологічні чинники емоційного вигорання
17	Особистісні чинники професійного вигорання
18	Психологічні чинники схильності до ризику
19	Життестійкість у структурі копінг-поведінки
20	Психологічні особливості учасників бойових дій
21	Особистісні чинники брехливості
22	Особливості комунікативної сфери
23	Психологічні особливості тимчасово переміщених осіб
24	Особливості психічних станів мігрантів
25	Нормативні вікові кризи
26	Специфіка Інтернет-залежності
27	Гендерна специфіка Я-концепції

3. Рекомендації щодо змісту випускних кваліфікаційних робіт

Загальна структура випускної кваліфікаційної роботи.

3.1. Випускна кваліфікаційна робота складається із:

- титульного аркуша;
- анотації та ключових слів;
- змісту;
- переліку умовних позначень (за необхідності);
- основної частини;
- списку використаних джерел;
- додатків.

Кожен з цих елементів, а також розділи основної частини та додатки мають починатися з нової сторінки.

Відгук керівника та рецензія на кваліфікаційну роботу додаються.

Рекомендований обсяг випускної кваліфікаційної роботи – 50-60 сторінок. Обсяг теоретичної частини складає 25 - 30 відсотків від обсягу роботи (без списку літератури та додатків).

3.2 Зміст випускної кваліфікаційної роботи.

Зміст випускної кваліфікаційної роботи визначається її темою.

3.2.1. Титульний аркуш є першою сторінкою дипломної роботи і оформлюється відповідно до вимог, установлених університетом.

3.2.2. В анотації – 1 сторінка (обсягом до 600 знаків) – зазначається прізвище та ініціали студента, назва випускної кваліфікаційної роботи, узагальнений короткий виклад її основного змісту, в анотації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із значенням наукової новизни та за наявності практичного значення.

Ключові слова (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються у випускній кваліфікаційній роботі та наведені в анотації) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів – 5-7. Анотація повинна бути написана українською та однією з іноземних мов (переважно – англійською), розміщуватися на окремому аркуші разом з ключовими словами та передувати змісту.

3.2.3. Зміст – 1-2 сторінки випускної кваліфікаційної роботи – відображається в плані, розробленому за допомогою наукового керівника.

Матеріал роботи має бути викладений в логічній послідовності. Зміст повинен містити назви всіх структурних елементів: вступ; послідовно перелічені назви усіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони є та мають заголовки); висновки та пропозиції; список використаних джерел, додатки, що зазначаються навпроти кожної позиції у вигляді номерів сторінок.

3.2.4. Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то **перелік умовних позначень** може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують після змісту, перед основною частиною.

Перелік слід друкувати у дві колонки: у лівій за абеткою наводяться скорочення, а у правій – їх детальне розшифрування.

Якщо в випускній кваліфікаційній роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення повторюються менше трьох разів, перелік не складають, їхнє розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні

Основна частина має містити:

вступ;
розділи;
висновки.

У **вступі** зазначається проблема, що потребує вирішення, ступінь її дослідження, актуальність проведення і мета досліджень в обраному напрямі, завдання, що вирішуються для досягнення мети, об'єкт і предмет дослідження.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та шляхів розв'язання проблеми, обґрунтування необхідності досліджень з теоретичної та практичної точок зору. Під час обґрунтування актуальності проблеми започаткованого дослідження виходять з таких основних моментів.

По-перше, розкривають та обґрунтовують зміст і специфіку зв'язків проблеми, що розглядається, з більш загальними проблемами й напрямками тієї науки, у галузі якої виконується дослідження.

По-друге, наводять логічні докази того, що розв'язання проблеми дослідження необхідне для успішного вирішення більш загальної проблеми, з якої вона витікає.

По-третє, визначають основні суперечності, що породжують проблему даного конкретного дослідження.

По-четверте, показують можливість розробки чи використання вже існуючих теоретичних або експериментальних наукових методів і засобів, необхідних для виконання започаткованого дослідження.

По-п'яте, з обґрунтованої можливості реального досягнення означеного в проблемі кінцевого результату здійснюють вибір теми дослідження.

Мета роботи – це обґрунтоване уявлення про загальні результати наукового пошуку. В ній формулюється загальний задум дослідження. Мета повинна бути визначена чітко та лаконічно. Мета роботи зазвичай тісно переплітається з назвою роботи і повинна чітко вказувати, які питання вирішуються в роботі.

Не слід формулювати мету як *«Дослідження...»*, *«Вивчення...»*, тому що ці слова акцентують увагу на способі досягнення, а не на ній самій. У формулюванні мети мають бути слова *«виявити...»*, *«проаналізувати...»*, *«визначити...»*, *«висвітлити...»* тощо.

Завдання дослідження конкретизують мету дослідження та визначають послідовність її досягнення; покликані дати уявлення про те, що слід зробити для досягнення мети. Зазвичай, перелік завдань починається фразами *«Згідно з метою було поставлено такі завдання:...»* або *«Досягнення мети дослідження передбачало розв'язання таких завдань:»*. Як правило, формулюють 5-6 завдань, спрямованих як на теоретичне, так і на емпіричне вивчення проблеми.

Наприклад:

Мета і завдання дослідження.

Мета – висвітлити специфіку емоційного інтелекту як складової комунікативної компетентності студентів.

Для досягнення мети дослідження було поставлено такі **завдання**:

1. Проаналізувати теоретичний стан проблеми співвідношення емоційного інтелекту та комунікативної компетентності в сучасній психологічній науці.

2. Визначити особливості та виявити взаємозв'язки складових комунікативної компетентності, соціального інтелекту та комунікативних умінь у студентів з різним рівнем емоційного інтелекту.

3. Виявити взаємозв'язки між рівнем складової емоційного інтелекту «розпізнавання емоцій інших людей» і складовими комунікативної компетентності, соціального інтелекту та комунікативними вміннями.

4. Визначити взаємозв'язки між складовими емоційного інтелекту та складовими комунікативної компетентності, соціального інтелекту, комунікативних умінь студентів.

5. Визначити факторну структуру та характер взаємозв'язків між складовими емоційного інтелекту та складовими комунікативної компетентності.

Після формулювання завдань дослідження вказують об'єкт та предмет дослідження.

Об'єкт дослідження визначається разом з вибором теми і є тим психічним феноменом, який вивчається: психічні процеси, стани, психологічні якості особистості, міжособистісні відносини тощо. Визначення об'єкта пов'язано з відповіддю на питання: **що** розглядається?

Предмет дослідження позначає аспект розгляду об'єкта, його частину, тобто визначення предмета пов'язано з відповіддю на питання: **як** розглядається об'єкт дослідження?

Метод – сукупність прийомів, операцій і способів теоретичного пізнання і практичного перетворення дійсності, досягнення певних результатів. **Методика** – розглядається як безпосереднє втілення методу дослідження.

Наприклад:

Методи дослідження. У дослідженні використано комплекс теоретичних та емпіричних методів, що відповідають меті й завданням роботи. До комплексу увійшли такі методи: теоретико-методологічний аналіз наукових джерел, систематизація та узагальнення даних за проблемою дослідження, психодіагностичний метод та методи математичної статистики. У межах психодіагностичного методу обрано такі методики: методика діагностики «емоційного інтелекту» (Н. Холл), методика КОСКОМ (В. М. Куніцина), методика дослідження соціального інтелекту (Дж. Гілфорд), тест оцінки комунікативних умінь. Для підвищення надійності та вірогідності результатів дослідження було використано такі методи математичної обробки, як t-критерій Стюдента, кореляційний аналіз r-Спірмена, факторний аналіз з подальшою ротацією, який здійснювався за допомогою комп'ютерної програми SPSS 17.0 for Windows. Узагальнення результатів здійснено з використанням *інтерпретаційних методів* (класифікація й узагальнення емпіричних даних).

Емпірична база дослідження цей елемент вступу включає опис досліджуваних, їх кількість та спосіб поділу на групи.

Апробація роботи повинна містити назви тез доповідей, підготовлених за матеріалами роботи або виступи на науково-практичних конференціях, інших наукових заходах.

Останній елемент вступу – це **структура роботи**. Структура роботи описує основні елементи випускної кваліфікаційної роботи.

Наприклад, Структура роботи визначається її метою та завданнями і складається з анотації, вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (48 найменувань, з них – 4 іноземною мовою), додатків. Загальний обсяг роботи становить 56 сторінок, робота містить 5 таблиць.

3.2.6 Зміст *основної частини* випускної кваліфікаційної роботи

викладають за розділами. Розділи можуть поділятися на підрозділи, пункти, підпункти.

Теоретична частина повинна виконуватися на основі ретельного вивчення літературних джерел щодо психологічної проблеми – об'єкта випускної кваліфікаційної роботи. Джерелами потрібної інформації можуть бути підручники, навчальні посібники, фахові журнали, монографії, статистичні довідники, нормативно-правові матеріали тощо. Запозичена з різних джерел інформація повинна бути творчо перероблена і тільки після цього використана при виконанні випускної кваліфікаційної роботи.

Матеріали теоретичної частини повинні бути взаємопов'язані з іншими розділами дипломної роботи, а тому дослідження повинні проводитися з урахуванням сучасного стану об'єкта, процесу чи методу.

Емпірична частина складається з одного чи двох розділів, у яких міститься:

- Загальна характеристика об'єкта, предмета, методів дослідження (та обґрунтування, чому саме ці методики було застосовано), структура дослідження;
- Послідовність проведення емпіричного дослідження;
- Загальна характеристика методів статистичного аналізу, використаних в роботі;
- Результати емпіричного дослідження у вигляді таблиць, рисунків;
- Аналіз отриманих в результаті емпіричного дослідження даних;
- Співставлення їх з даними, отриманими в інших дослідженнях.

3.2.7 У висновках викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дослідження, вказуються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою роботи; можуть бути запропоновані рекомендації щодо їх науково-практичного використання.

Висновки формулюють відповідно до поставлених завдань.

3.2.8 До списку використаних джерел слід включати джерела, на які у тексті є посилання. Список складається із нормативних документів, вітчизняної та зарубіжної наукової та спеціальної літератури, фахових видань, електронних ресурсів.

3.2.9 У додатках наводять допоміжні матеріали: розширені таблиці, копії документів, ілюстрації допоміжного характеру тощо.

Вимоги до випускної кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота повинна мати цілісний, логічний, доказовий і аргументований характер, містити аналіз проблеми дослідження, реальні обґрунтовані пропозиції щодо вирішення психологічної проблеми.

Тема роботи повинна бути актуальною, мати теоретичне і прикладне значення, відповідати сучасному рівню розвитку науки і практики.

Вибір теми кваліфікаційної роботи є початком дослідження. Ознайомлення студентів з орієнтовною тематикою випускних кваліфікаційних робіт проводиться кафедрою на початку першого семестру.

Тему випускної кваліфікаційної роботи може запропонувати й сам студент, обґрунтувавши її доцільність та актуальність. Тематика та наукові керівники закріплюються за студентами рішенням кафедри з наступним затвердженням наказом по університету.

Загальні вимоги

Кваліфікаційні випускні роботи виконують державною мовою.

Текст друкують за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 через 1,5 міжрядкових (комп'ютерних) інтервали, шрифт TimesNewRoman, кегль 14.

Текст випускної кваліфікаційної роботи треба писати у безособовій манері. Не можна при написанні використовувати займенник «я», його треба замінювати на «ми», оскільки це спільна робота з науковим керівником. Більш доцільним є використання безособових фраз, наприклад, «було встановлено», «як вже було зауважено вище», «звернемо увагу на те, що...», «окремо потрібно наголосити на тому, що...», «наступним кроком буде розгляд/обговорення такого аспекту проблеми» тощо.

Текст необхідно друкувати, залишаючи береги не менше таких розмірів: лівий – 30 мм, правий – 10 мм, верхній і нижній – 20 мм.

Розмір абзацу – 5 знаків (12,5мм).

Текст основної частини поділяють на розділи та підрозділи.

Заголовки структурних частин «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами.

Заголовки підрозділів друкують малими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох чи більше речень, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком і текстом повинна дорівнювати 1-2 інтервалам. Кожен *розділ* кваліфікаційної роботи слід починати з нової сторінки.

Нумерація.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою випускної кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, змісті, першій сторінці вступу номер сторінки не проставляють, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Підписи розділів «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» подаються у тексті без додавання порядкового номеру.

Порядковий номер розділу ставлять тільки після слова «РОЗДІЛ», наприклад, «РОЗДІЛ 1». Після номера розділу крапку не ставлять, заголовок розділу друкують з нового рядка. Розміщують по центру сторінки.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими

ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад:

2.3. (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) і **таблиці** необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком тих, що подані в додатках, номер яких складається з літери, що позначає додаток, та номера таблиці. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис.1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією в центрі.

Якщо таблиця або рисунок (схема, діаграма) займають більше ніж 2/3 сторінки, їх поміщають у додатки, а в тексті роботи на них робиться посилання. На рисунках/у таблицях не повинно бути скорочень або незрозумілих уривків слів.

Зразок рисунка:

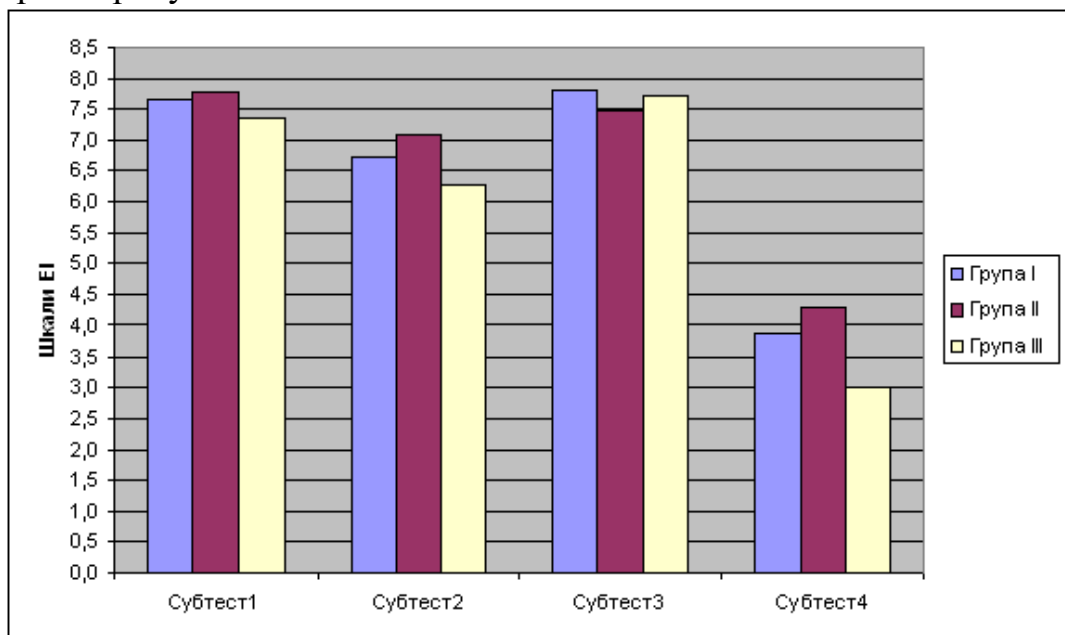

Рисунок 2.1 - Складові соціального інтелекту у групах з різним рівнем емоційного інтелекту

Таблиці також нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках, номер яких складається з літери, що позначає додаток, та номера таблиці) у межах розділу. Посередині над самою таблицею розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера та назви. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер,

наприклад:

«Продовження табл.1.2» .

Формули нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого краю аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках арабськими цифрами, наприклад: (3.1), перша формула третього розділу.

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові й пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки: 1. ...

2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують.

Таблиці

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують по центру сторінки. Допускається розміщення таблиці вздовж довгого боку аркуша. Таблицю розміщують після першого посилання на неї в тексті або на наступній сторінці, а за необхідності – у додатку. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш, при цьому назву вміщують тільки над її першою частиною. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Приклад побудови таблиці:

Таблиця 2.1 - Показники стратегій подолання оптимістичних та песимістичних респондентів

Досліджувані показники	Група I (оптимісти)	Група II (песимісти)	t	p
Асертивні дії	21,35±0,71	17,98±0,84	3,06	0,01
Соціальний контакт	22,55±0,78	19,14±0,91	2,85	0,05
Пошук соціальної підтримки	22,29±0,74	17,81±0,59	4,73	0,001
Обережні дії	18,31±0,94	17,39±1,09	0,64	-
Імпульсивні дії	14,15±0,88	15,12±0,61	0,91	-
Уникнення	16,01±0,79	16,69±0,46	0,74	-
Непрямі дії	17,79±0,98	16,81±0,95	0,72	-
Асоціальні дії	12,09±1,07	13,77±0,86	1,22	-
Агресивні дії	12,91±0,66	13,18±0,70	0,26	-

Формули

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою і в тій послідовності, в якій вони подані у

формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Наприклад:

Показник обчислюється за формулою:

$$X_i = \sum \{b_{ij} \cdot F_j\} + c_i \cdot U_j + e_j, j = 1, \dots, k; i = 1, \dots, m; k < m, \quad (2.1)$$

де

X_i – вихідні перемінні;

F_j – загальні фактори;

U_i – специфічні фактори;

e_j – випадкові помилки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту окремими рядками. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (–), множення (x) і ділення (:).

Посилання.

При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати інших дослідників, які він наводить у роботі. Цитування та внутрішньотекстове посилання на літературні джерела здійснюються шляхом посилання на літературне джерело із списку використаної літератури в роботі, наприклад, [21], [29, с. 3] або [37, с. 6-7].

Якщо в тексті роботи наводиться оригінальний текст автора, цитата оформлюється в лапках і в посиланні необхідно обов'язково навести сторінку, де її можна знайти в такому трактуванні, наприклад, У своїй роботі «Психологія інноваційної поведінки» В. Ключко та Е. Галажинський пишуть: «Відомо, що переміщення людини до такого соціального або природного середовища, в якому абсолютно неможливо реалізувати звичний спосіб життя може викликати шок, агресію, депресію, невроз і масу інших емоційно насичених станів [15, с.153].

У змісті випускної кваліфікаційної роботи при перерахуванні прізвищ учених необхідно обов'язково вказувати посилання на праці авторів, які аналізує автор, й "виносити" відповідні джерела в список літератури. Наприклад:

У філософському і психологічному знанні (К. Абульханова-Славська, Б. Анан'єв [8; 9], Л. Виготський О. Леонтьєв [206], К. Роджерс [292], С. Рубінштейн [299], Е. Фромм та ін.) під розвитком людини розуміють природний процес (дозрівання і зростання), квазіприродний (накопичення життєвого досвіду) процес, штучну діяльність (цілеспрямоване формування) або все це одночасно.

Посилання на ілюстрації кваліфікаційної роботи вказують порядковим номером, наприклад: «на рис.1.2 ... », на формули – порядковим номером формули в дужках «... у формулі (1.2)». На всі таблиці в тексті мають бути посилання.

Додатки

До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дослідження:

- проміжні формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- протоколи та акти випробувань, впровадження, розрахунки економічного ефекту;
- інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами дослідження, описи і тексти комп'ютерних програм вирішення задач за допомогою електронно-обчислювальних засобів, які розроблені у процесі виконання дослідження;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- інші дані та матеріали.

Додатки розміщують у порядку появи посилань у тексті випускної кваліфікаційної роботи.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки і мати заголовок. Над заголовком праворуч великими літерами друкується слово «ДОДАТОК» і велика літера на позначення послідовності.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки (наприклад: додаток А, додаток Б), за винятком літер Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаних джерел будують в алфавітному порядку.

Рекомендована кількість використаних джерел в випускній кваліфікаційній роботі складає **35-45 джерел**.

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ЗАПИСІВ у позатекстовому списку бібліографічних посилань відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Книги

Від одного до чотирьох авторів

1) Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання відносин службовців правоохоронних органів: монографія. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2009. 360 с.

2) Черкес М. Ю. Міжнародне право: підручник. 2-ге вид., стер. Київ, 2001. 284 с.

3) Воробей П. А. Кримінальна відповідальність за незаконну торговельну діяльність: монографія/під ред. В. К. Матвійчука. Київ: Укр. акад. внутр. справ, 1996. 116 с.

4) Кушнарєнко Н. М., Удалова В. К. Наукова обробка документів: підручник. 4-те вид., перероб. і допов. Київ: Знання, 2006. 334 с.

П'ять або більше авторів

1) Закон України «Про Національну поліцію»: наук.-практ. комент./МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; за заг. ред.

В. В. Сокурєнка; О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін.; передм. В. В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.

Без автора

1) Україна в цифрах. 2007: стат. зб./Держ. ком. статистики України. Київ, 2008. С. 185–191.

Багатотомний документ

1) Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології: вибр. твори. Київ: Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.

2) Франко І. Твори: у 50 т. Т. 45. Київ, 1986. 480 с.

3) Танюк Л. С. Твори: у 60 т. Київ, 2011. Т. 18. С. 250–253.

Частини періодичних чи продовжуваних друкованих видань

1) Сенченко М. Чи вміємо ми читати? *Вісник Книжкової палати*. 2012. № 3. С. 3.

2) Мацєгора К. Прозорі тарифи наповнять бюджет. *Урядовий кур'єр*. 2016. 16 лип.

3) Мозоль А. П. Злочинність мігрантів (кримінологічна характеристика). *Вісник Університету внутрішніх справ*. 1999. Вип. 7, ч. 2. С. 112–119.

Частини книг

1) Кожевникова В. О. Види правових режимів майна батьків та дітей // Сімейне право : підручник/за заг. ред. В. А. Кройтора та В. Ю. Євко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016. § 4 теми 10. С. 314–317.

Електронні ресурси

1) Вільчик Т. Б. Відповідальність адвоката перед клієнтом: напрями гармонізації законодавства України до європейських стандартів // Форум права. 2016. № 1. С. 30–36. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2016_1_7.pdf (дата звернення: 20.09.2019).

2) Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр> (дата звернення: 08.02.2019).

3) Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України»/Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 26.08.2018).

4) Харківський національний університет внутрішніх справ // Вікіпедія: віл. енцикл. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Харківський_національний_університет_внутрішніх_справ (дата звернення 15.09.2019).

5) Axak N. Development of multi-agentsystemofneuralnetworkdiagnosticsandremotemonitoringofpatient. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2016. Vol. 4, No. 9 (82). P. 4–11. DOI: 10.15587/1729-4061.2016.75690.

Матеріали конференцій

1) Борисова В. І. Зміст заповіту // Проблеми цивільного права та процесу: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. О. А. Пушкіна

(Харків, 27 трав. 2016 р.)/МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. С. 20–24.

Дисертації та автореферати дисертацій

1) Савченко Л. А. Особисті права та обов'язки батьків і дітей за сімейним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 1997. 27 с.

2) Черевко П. П. Створення юридичних осіб приватного права: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2008. 225 с.

Рекомендована література

Основна:

1. Наказ МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації». Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>

2. Журавльова Л. П., Котлова Л. О., Пирог Г. В. Методичні рекомендації до написання магістерських робіт з психології. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2017. 48 с.

3. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.

4. Кислий В.М. Організація наукових досліджень : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2011. 224 с.

5. Магістерська робота: методика підготовки: посібник Т. О. Долбенко, І. С. Бондар, Ю. І. Горбань, В. А. Русавська. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. 140 с.

6. Методичні рекомендації до написання курсових робіт з психології. уклад. К. П. Гавриловська, Л. О. Котлова. Житомир, 2015. 34 с.

7. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посібник / за ред. А. Є. Конверського. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

8. Основи наукових досліджень : навч. посібник / за ред. В.І.Саюк, Є.Р.Чернишової. К.: Педагогічна думка, 2012. 144 с.

9. Приклади оформлення бібліографічного опису відповідно до ДСТУ 8302:2015 URL: <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliohrafichnohoopysu-vidpovidno-do-dstu-83022015/>

10. Цехмістрова Г.С. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 352 с.

Допоміжна

1. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт з психології: для студентів спеціальності 053 “Психологія”. Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 50 с.

2. Методичні рекомендації до написання курсових та дипломних робіт : для студентів зі спеціальності «Психологія» / уклад. Н. А. Маєвська, Ю. А.

Гімаєва. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 36 с.

3. Пономаренко Л. А. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради. К. Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України» Толока, 2010. 80 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Електронні методичні рекомендації до написання та оформлення дипломних робіт за спеціальністю «Психологія». Уклад.: Н. В. Грисенко, О.О.Байєр, Е.Л.Носенко, І.Ф. Аршава, Д. С. Волков, Т.В.Кубриченко. – Д.: РВВ ДНУ, 2013. 35 с. URL: [https://distance.dnu.dp.ua / ukr / nmmateriali / documents / 2013kurs.pdf](https://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/2013kurs.pdf)

2. Методичні рекомендації до написання дипломних кваліфікаційних робіт Уклад.: Л.І.Телецька, І.М. Янковська. К.: НПУ Драгоманова, 2011. URL: [https://ua.kursoviki.com.ua / metodychni_vkazivky/article_post / 201-metodichn - komendac-do-napisannya](https://ua.kursoviki.com.ua/metodychni_vkazivky/article_post/201-metodichn-komendac-do-napisannya).

ДОДАТОК А
(Приклад оформлення титульного листа)

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Факультет №6
Кафедра соціології та психології**

**ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**
на тему:

**СПЕЦИФІКА КОПІНГ ПОВЕДІНКИ ТА ВІКТИМНОСТІ ПІДЛІТКІВ З
РІЗНИМ РІВНЕМ ЇЇ ВИРАЖЕНОСТІ**

зі спеціальності 053 «Психологія»
галузь знань 05 «Соціально-поведінкові науки»
(Практична психологія)

ВИКОНАЛА:

студентка групи Ф-6-ПСдср-20-1

ПІБ

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК:

Кандидат психологічних наук,

доцент кафедри

ПІБ

Харків – 2023

АНОТАЦІЇ

Українська

Ключові слова:.

English

Keywords:

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ КОПІНГ-ПОВЕДІНКИ ТА ВІКТИМНОСТІ В ПСИХОЛОГІЇ.....	9
1.1. Копінг-поведінка як психологічна категорія.....	9
1.2. Основні теоретичні підходи вивчення копінг-поведінки людини.....	15
1.3. Природа та походження віктимності особистості в підлітковому віці.....	19
Висновки до першого розділу.....	23
РОЗДІЛ 2 ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ КОПІНГ ПОВЕДІНКИ ТА ВІКТИМНОСТІ ПІДЛІТКІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ ЇЇ ВИРАЖЕНОСТІ.	27
2.1. Організація дослідження.....	30
2.2. Специфіка долаючої поведінки підлітків з різним рівнем вираженості віктимності.....	37
2.3. Специфіка поведінкової та статусно-рольової віктимності підлітків з різним рівнем її вираженості.....	41
2.4. Взаємозв'язки копінг-поведінки та статусно-рольової віктимності підлітків з різним рівнем її вираженості.....	49
Висновки до другого розділу.....	54
ВИСНОВКИ.....	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	60